

EL DAVANTAL de PERE CALDERS

Recordem-ho tot

En Baltasar Porcel va publicar un article excel·lent, «no contra els fumadors» (ho recalca explícitament), sinó contra els qui no es limiten a fumar a camp ras. Això d'haver de fumar a camp ras per merèixer indulgències és una mica fort, però cal reconèixer que en Porcel té les seves raons i que les exposa molt bé.

Dic raons en plural i no raó en singular perquè fa temps que m'he convençut que no hi ha ningú que tingui una raó absoluta. Crec que és una sort. La qüestió del tabac mereix darrerament una gran atenció, és objecte de campanyes fortíssimes que en condemnen l'ús i és evident que han tingut èxit, perquè em sembla observar que el nombre de fumadors ha disminuït. Si aquests arribaven a desaparèixer totalment és innegable que hauríem fet un gran pas endavant. Però un cop feta aquesta afirmació, confesso que no em quedo tranquil del tot, perquè som —en general— una colla d'insensats i sempre que tapem un forat no ens podem estar d'obrir-ne un altre. Ara que constatem una certa baixa en el consum de tabac, assistim a un augment en l'ús de drogues. Hi ha, aquí, un transvasament d'addictes? Si fos així, es tractaria d'una bugada en la qual hem perdut un llençol enorme.

I potser tenim motius per témer-ho, perquè he sentit dir, més d'una vegada, que hi ha drogues blanques que són més inofensives que el tabac. Gairebé ens ho diuen amb un to de recomanació, i la llàstima grossa és que, pel que sembla, hi ha qui s'ho creu i en fa la prova amb uns resultats demolidors, perquè de la droga tova es veu que es passa fatalment a la dura. Penso que si alguna plaga social mereix una preocupació col·lectiva, amb campanyes que la combatin a tots els nivells, és aquesta.

Fa uns cinc segles que Europa fuma, i ha anat tirant i sobrevivint (amb penes i treballs, principalment per culpa de les guerres), però qui sap com quedarà si el consum de drogues continua amb la progressió que es detecta actualment. Es pot convertir en un continent de sonats, d'anormals, de ciutadans a freqüència d'una mort prematura i terrible. No serà cap consol que no hi hagi fumadors.

És clar que una cosa no ens ha de fer perdre de vista l'altra. Però a l'hora de les condemnes institucionals i privades seria bo de concedir a cada problema la importància deguda, segons el perill que representa. Temo que ja que la droga mou unes quantitats de diners incalculables, capaces de corrompre ciutadans, institucions i governs, fins al punt d'inclinar-nos a una hipocresia de conjunt, hi haurà poderosos interessos que ens poden distreure l'atenció.

Tinc el dret de parlar així? Si admetem que cal respondre de les opinions amb les conductes, diria que sí: fa uns mesos que he deixat de fumar. A dreta llei, he de dir que respiro millor, i que em canso menys quan camino de pressa. L'amor propi no em cap a la pell, per la satisfacció d'haver dominat un vici que m'esclavitzava. Però sóc més feliç? No ho sé pas... Si un dels objectius legítims de tota vida humana és aconseguir la felicitat, diria que el deixar de fumar no hi contribueix d'una manera esclatant.

Compto amb una altra cara favorable: no he caigut en la temptació dels substituïts. Segurament hi ajuda l'edat, que ja no em convida a aventures. Però m'ha entrat una gran temença a compte dels joves. Totes les campanyes, insistents, ben pensades, haurien d'encaminar-se a convèncer-los que el foc és temible i que n'han de fugir, però que hi ha unes brases encara més doloroses.